

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Traverse Dieren

Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport

7 maart 2013 / rapportnummer 2445-122

1. Oordeel over het MER

Het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland heeft het voornemen om de verkeersproblemen in de kern van Dieren te verminderen door een reconstructie van de N348/N786 door Dieren. Dit project 'Traverse Dieren' behelst de reconstructie van de N348 tussen Ellecom en Spankeren, ten zuidoosten van de spoorlijn Arnhem–Zutphen. Voor de besluitvorming over het provinciaal inpassingsplan (PIP) is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De Provinciale Staten van Gelderland zijn bevoegd gezag.

De Commissie¹ is van oordeel dat in het MER op één onderdeel de essentiële informatie voor besluitvorming in het MER niet aanwezig is.

Uit het MER blijkt dat het voorkeursalternatief leidt tot een zeer geringe toename van stikstofdepositie op reeds overbelaste habitattypen in Natura 2000-gebieden waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn opgesteld. Volgens de Commissie wordt niet aannemelijk gemaakt dat aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden in en rond het plangebied uitgesloten kan worden.

In het MER zijn geen meetbare doelen voor de Traverse Dieren geformuleerd. Hierdoor is het moeilijk het doelbereik van de varianten af te wegen tegen de milieugevolgen en de kosten. Voor het MER is een model gebruikt met 2008 als basisjaar. Niet duidelijk is of dat model (nog) voldoende beschrijvende waarde heeft. Ook is niet duidelijk welke uitgangspunten voor het referentiejaar zijn gehanteerd. De Commissie geeft hier in hoofdstuk 3 enkele aanbevelingen voor.

2. Toelichting op het oordeel

Effecten op natuur/Passende beoordeling

Het MER bevat een Passende beoordeling die inzicht geeft in de ligging, kenmerken (waaronder instandhoudingsdoelstellingen en staat van instandhouding) van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden, Veluwe, IJsseluitewaarden en Landgoederen Brummen, in en rond het plangebied.

Uit de analyse blijkt dat de kritische depositiewaarden in alle Natura 2000-gebieden in de huidige situatie worden overschreden en dat het voorkeursalternatief in deze gebieden leidt tot een toename van stikstofdepositie. In het MER is desondanks aangegeven dat toename

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

van stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden niet leidt tot aantasting van de natuurlijke kenmerken.² De Commissie vindt de onderbouwing van deze conclusie onvoldoende:

- Ook bij een zeer kleine toename van 0,1 à 0,2 mol/ha/jaar kan met de al bestaande en blijvende overschrijding van de kritische depositiewaarden aantasting niet op voorhand worden uitgesloten.
- Voor veel habitattypen wordt aangegeven dat (beheer)maatregelen noodzakelijk zijn om de toename van stikstofdepositie door de Traverse Dieren teniet te doen. In het MER wordt niet aannemelijk gemaakt dat deze beheermaatregelen de gevolgen van de (extra) depositie op zodanige wijze kunnen ondervangen dat de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar worden gebracht. Een specifieke uitwerking (waar, wat, hoe, hoeveel) en een beschrijving van de effectiviteit van de maatregelen ontbreekt in het MER en in de verschillende plandocumenten.

Daarmee is volgens de Commissie niet aannemelijk gemaakt dat op planniveau aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden kan worden uitgesloten.³

De Commissie adviseert in een aanvulling aannemelijk te maken dat genoemde (beheer)maatregelen de gevolgen van de (extra) depositie met zekerheid kunnen mitigeren.

3. Aanbevelingen voor het vervolgproces

De opmerkingen in het verdere advies hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen. De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

3.1 Probleemanalyse en doelbereik

In het MER worden de bestaande en toekomstige problemen op de N348 door Dieren in voldoende detail beschreven om de alternatieven op hun probleemoplossend vermogen te kunnen beoordelen. Daaruit blijkt dat alternatieven de bestaande problemen slechts beperkt oplossen maar dat zij vooral een oplossing bieden voor toekomstige knelpunten.

De probleemanalyse en doelen hadden naar mening van de Commissie meer meetbaar gemaakt kunnen worden door de problemen en doelstellingen te vertalen in zo veel mogelijk kwantitatieve criteria. Voor de beoordeling van de alternatieven is dit niet noodzakelijk. Maar kwantitatieve doelstellingen geven wel meer inzicht in de afweging tussen de mate waarin problemen opgelost zouden moeten worden enerzijds en de eventuele (milieu)gevolgen en

² De IVN Oost-Veluwezooom geeft aan dat de toename van stikstofdepositie de natuur zeker schade aan zal brengen omdat de huidige achtergrondwaarde van 2080 mol/ha/jaar ruim boven het gestelde doel voor dit gebied (1400 mol/ha/jaar) ligt. Bij een zo hoge overschrijding is iedere toename ontoelaatbaar volgens de Nb-wet.

³ Volgens artikel 19j, eerste lid van de Natuurbeschermingswet 1998, dient het bevoegd gezag bij het besluit tot vaststelling van het plan rekening te houden met de gevolgen die het plan kan hebben voor Natura 2000-gebieden. Het besluit kan pas worden genomen als aan alle voorwaarden van artikel 19g en 19h is voldaan. Dat betekent dat, wanneer aantasting van natuurlijke kenmerken niet valt uit te sluiten, de ADC-toets doorlopen dient te worden.

kosten anderzijds.⁴ In het MER is aangegeven dat er in het rijks- en provinciaal beleid geen concrete aanknopingspunten zijn voor meer kwantitatieve criteria en doelstellingen. Dat neemt echter niet weg dat er duidelijke, kwantitatieve projectdoelstellingen geformuleerd hadden kunnen worden waarmee de mate van doelbereik beter meetbaar was geweest.

- De Commissie adviseert bij de toelichting bij het inpassingsplan de mate waarin de alternatieven bijdragen aan het oplossen van de huidige én toekomstige problemen nog explicieter te maken in verhouding tot de (milieu)gevolgen enerzijds en kosten anderzijds.

3.2 Basis- en referentiejaar verkeersmodel

Het jaar 2008 is als basisjaar genomen in verkeersmodel. Het is onduidelijk of deze verkeerscijfers nog steeds actueel zijn, mede omdat een belangrijk kruispunt dat nu is voorzien van een tunnel in 2008 nog was voorzien van een VRI⁵. De Commissie verwacht overigens niet dat meer recente verkeerscijfers zullen leiden tot een andere vergelijking van de varianten dan die in het MER is gedaan. De afwegingen tussen alternatieven en varianten zijn immers met hetzelfde model gedaan. Deze informatie is echter wél van belang voor de afweging tussen de omvang van de knelpunten die opgelost moeten worden en de (milieu)gevolgen en kosten van de alternatieven, zie ook paragraaf 3.1.

Ook is er geen inzicht gegeven in de uitgangspunten voor de referentiesituatie waarmee is gerekend. De Commissie adviseert om inzichtelijk te maken dat de gehanteerde uitgangspunten voor 2020 geen overschatting van (de groei van) het aantal verkeersbewegingen geeft. Als de verwachte verkeersgroei namelijk lager zou zijn dan berekend, dan zullen de milieueffecten geringer zijn maar ook het doelbereik van de varianten lager zijn dan die in het MER beschreven zijn.

- De Commissie adviseert de betrouwbaarheid van de uitkomsten van het model aan te tonen door de uitkomsten van het model bijvoorbeeld te vergelijken met recente tellingen en met de uitkomsten van het RVMK model, dat halfjaarlijks wordt geactualiseerd⁶. De Commissie adviseert deze informatie en informatie over de uitgangspunten voor het toekomstjaar vervolgens bij de toelichting bij het inpassingsplan te presenteren.

⁴ Dit is belangrijke informatie voor belanghebbende omdat diverse insprekers in hun zienswijze aangeven dat er qua effecten en kosten voor een ingrijpende oplossing wordt gekozen voor een relatief klein probleem of een minimale reistijdwinst. Stichting A7 vraagt zich bijvoorbeeld af er werkelijk een probleem is (of wordt). Vooral tijdens de drukke ochtend- en avondspts ontstaan files, maar dat lijkt hen normaal. De rest van de dag stroomt het verkeer rustig door en dat is alleen maar beter geworden sinds de aanleg van de tunnel bij de Molenweg.

⁵ Wijkplatform Dieren Noord-Oost, Stichting Instandhouding Leefbaarheid Dieren NO, de Gezamenlijke Belangenorganisaties Dieren en omgeving (GBO) en andere insprekers vragen zich af of het gebruikte verkeersmodel voldoende klopt en of alle gemaakte voorspellingen juist zijn. Vanaf 2008 zijn er verder als gevolg van de crisis wijzigingen opgetreden in de verkeersbewegingen. Daardoor is er mogelijk veel te veel ingezet op groei van het autoverkeer.

⁶ O,a, wijkplatform Dieren Noord Oost en de Gezamenlijke Dorps- en Wijkraden wijzen op telcijfers die aanzienlijk zouden afwijken van de gepresenteerde modelgegevens.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland

Bevoegd gezag: Provinciale Staten van de provincie Gelderland

Besluit: inpassingsplan Traverse Dieren

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C1.2

Activiteit: de reconstructie van de N348 tussen Ellecom en Spankeren, ten zuiden van de spoorlijn Arnhem–Zutphen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in De Gelderlander van: 2 juni 2010
ter inzage legging startnotitie: 8 juni 2010 tot en met 19 juli 2010
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 4 juni 2010
richtlijnenadvies uitgebracht: 23 augustus 2010
aanvraag tussentijds toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 3 mei 2012
tussentijds toetsingsadvies uitgebracht: 17 juli 2012
kennisgeving MER in de Staatscourant van: 19 december 2012
ter inzage legging MER: 20 december 2012 tot en met 30 januari 2013
voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 7 maart 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. B. Barten (werkgroepsecretaris)
ing. R.J.J.M. van Bommel
drs. R.J.M. Kleijberg
ing. P.A. Kroeze
drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus

op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Milieueffectrapport Traverse Dieren Reconstructie N348/N786, Deel A: Samenvatting en hoofdrapport, 12 november 2012
- Milieueffectrapport Traverse Dieren Reconstructie N348/N786, Deel B: Achtergrondinformatie, 12 november 2012
- Milieueffectrapport Traverse Dieren Reconstructie N348/N786, Deel C: Bijlagenrapport, 12 november 2012
- Inpassingsplan Traverse Dieren reconstructie N348/N786, november 2012
- Passende beoordeling in het kader van de natuurbeschermingswet 1998, 20 november 2012
- Bijlage rapport "Boomstructuur"
- Landschapsplan Traverse Dieren, 23 november 2012
- Mitigatie- en compensatieplan, november 2012
- OIP Traverse Dieren Akoestische onderzoek, 27 november 2012
- Toelichting Ontwerp-saneringsprogramma Traverse Dieren, 3 december 2012
- Natuurtoets Flora- en faunaweg, 19 oktober 2012
- Watertoets Traverse Dieren IP Traverse dieren Reconstructie N348-N786, 27 augustus 2012
- OIP Traverse Dieren Onderzoek luchtkwaliteit, 14 september 2012
- Reactienota Traverse Dieren, november 2012
- Ontwerp inpassingsplan Traverse Dieren, Regels
- Traverse Dieren Toetsing Ecologische Hoofdstructuur, november 2012
- Legenda plangebied
- TNO Windtunnelonderzoek naar de NO₂- en PM₁₀- concentraties in de omgeving van de Traverse te Dieren TNO-060-UT-2012-01390, 23 oktober 2012
- Tracékeuzenotitie Traverse Dieren Voorlopige tracékeuze voor de reconstructie van de N348/N786 door Dieren, 27 september 2011

De Commissie heeft kennis genomen van 79 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 6 februari 2013 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Traverse Dieren

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

